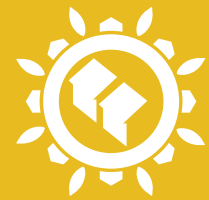

Limning

Et sikkert og sundt arbejdsmiljø ved arbejde med limning

Arbejdsmiljø i industrien

bfa-i.dk

Denne publikation er finansieret af BFA Industri, der er arbejdsmarkedets parter - i industrien - fælles forum for arbejdsmiljø. Indholdet er udtryk for parternes fælles holdning til emnet.
Dette er et generelt materiale. Der kan derfor være forhold i virksomheden, som gør at virksomheden bør tage kontakt til en autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Dette materiale og alle andre aktuelle udgivelser fra BFA Industri kan fås vedhenvendelse til organisationerne og downloades fra www.bfa-i.dk

bfa-i.dk

Layout, produktion og tryk: Dplus ApS · Trykt på miljøvenligt papir
Oplag: 500 ekspl. · Juli 2021 · ISBN 978-87-93916-45-6

Indhold

4

Indledning

5

Få først styr på kemien –
hvilke lime skal anvendes

6

Hvad er MAL-koder og de andre
oplysninger på etiketten

7

Arbejdet med lime

8

Opbevaring

9

Håndtering
Instruktion
Særligt om isocyanatholdige lime
Ventilation
Personlige værnemidler
Personlig pleje og hygiejne
Rengøring af værktøj
Førstehjælpsudstyr

14

Bortskaffelse

15

Arbejds miljø gennemgang

18

Hvor kan der læses mere

Indledning

Denne vejledning anviser vejen til et sikkert og sundt arbejdsmiljø, når I arbejder med limning. Vejledningen henvender sig primært til autobranschen, hvor limning indgår i mange arbejdsopgaver, men der er også gode råd og vejledning at hente for andre brancher, der arbejder med limning. Limning i andre brancher kan dog være underlagt andre eller supplerende krav.

Brug lim med omtanke

I autobranschen indgår limning bl.a. i fugemasse til tætnings- og forseglingsopgaver på karosserier, i rudelim til montering og forsegling af ruder samt i motagelim til plast og tekstiler. Ved alle disse arbejdsopgaver er det vigtigt at undgå påvirkningerne fra dampe og spraytåger, der kan skade åndedrætssystemet. Det er også vigtigt at undgå hudkontakt, da limen kan medføre eksem og allergiske reaktioner.

Derfor er vejledningens overordnede budskab enkelt: ”Brug så få lime som muligt, og brug altid de mindst farlige lime”.

Vurderet af Arbejdstilsynet

Arbejdstilsynet har haft vejledningen til gennemsyn og finder, at indholdet er i overensstemmelse med arbejdsmiljølovgivningen. Vejledningen er alene vurderet, som den foreligger, og Arbejdstilsynet har ikke taget stilling til, om den dækker samtlige relevante emner indenfor det pågældende område.

Lim er et kemisk produkt

Derfor henvises der flere steder til autobranschens overordnede kemivejledning ”Kemi på autoværkstedet trin for trin”. Det er en god ide at starte med den vejledning, hvis I ikke har overblik eller helt styr på de kemiske produkter og lovkravene.

Kemi på autoværkstedet trin for trin

<https://www.bfa-i.dk/kemi-og-biologi/styr-paa-kemien/kemi-paa-autovaerkstedet>

Få først styr på kemien – hvilke lime skal anvendes

Husk vejledningens overordnede budskab:

”Brug så få lime som muligt. Brug altid de mindst farlige lime og brug dem altid sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.”

Hvis I ikke kender de kemiske produkter og alle lovkravene, så skal I starte med del 1 i autobranschens overordnede kemivejledning: ”Kemi på autoværkstedet trin for trin”.

Vejledningen guider jer gennem tre trin, som sikrer, at I enten får fjernet de farlige produkter eller finder frem til de mindst farlige produkter. I får også en række værktøjer til at få styr på lovkravene, bl.a.:

- Spørgeguide til leverandører
- Skema til arbejdspladsbrugsanvisninger
- Positivliste
- Skema til kemisk APV

Det er simple og enkle værktøjer, der sikrer at arbejdet med lime kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Der er gode penge at spare, hvis:

- Mængden af kemiske produkter reduceres
- Der laves en god aftale med leverandøren
- Der skal bruges mindre tid til at opfylde lovkravene
- Der kommer færre reaktioner fra Arbejdstilsynet
- Ulykker og sygdom undgås

HUSK: I forhold til lime er der nogle simple principper, I skal fokusere på

- Brug så få lime som muligt
- Brug de mindst farlige lime, herunder:
  - Brug lime uden isocyanater
  - Erstat to-komponentlim med en-komponentlim. En-komponentlim er normalt mindst sundhedsfarlig, da det ikke skal blandes. Derved undgås sundhedsfarlig påvirkning fra blandingsprocessen
- Brug lime med lavest mulige kodenummer (MAL-kode) i brugsklar stand

Der kan være tilfælde, hvor de mindst farlige lime ikke kan anvendes fordi bilfabrikanten stiller specifikke krav. Det kan være sikkerhedskrav eller krav i forbindelse med bilens garantiperiode. I de tilfælde skal I holde særligt fokus på at begrænse påvirkningen mest muligt i forbindelse med arbejdets udførelse ved tekniske foranstaltninger og ved at optimere ventilation og brugen af personlige værnemidler. Arbejder I med isocyanatholdige lime, skal sikkerhedsforanstaltningerne altid følges, indtil limen er udhærdet i en sådan grad, at risikoen for sundhedsfarlig påvirkning er ophørt.

Fakta

Hav fokus på løbende at bruge de mindst farlige lime. Mange lime i autobranschen er baseret på polyurethan og indeholder isocyanater. Flere isocyanatholdige lime kan i dag erstattes med lime uden isocyanater. Vær også opmærksom på, at mange lime indeholder organiske opløsningsmidler, hvorfor det også er vigtigt at kontrollere kodenummer (MAL-kode) på faremærkningen.

De 10 lim-bud

1. Brug så få lime som muligt
2. Brug altid de mindst farlige lime, dvs. med så lav MAL-kode som muligt
3. Brug om muligt lim uden isocyanater
4. Brug om muligt ikke to-komponent lime
5. Brug ikke lim på spray
6. Brug ventilation og personlige værnemidler i overensstemmelse med MAL-kode, arbejdspladsbrugsanvisning og sikkerhedsdatablad
7. Sørg for effektiv instruktion i brugen af lim og i brugen af sikkerhedsforanstaltninger
8. Sørg for sikker opbevaring
9. Sørg for sikker bortskaffelse
10. Udvis en sikker adfærd for styrkelse af en god sikkerhedskultur

Vigtige bud om brug af lim:
Sørg for effektiv instruktion i brugen af lim
og i brugen af sikkerhedsforanstaltninger.

i-bar.dk

Vigtige bud om brug af lim:
Brug om muligt ikke to-komponent lim

TJEK!

i-bar.dk

Vigtige bud om brug af lim:
Sørg for sikker bortskaffelse

OK?

i-bar.dk

Vigtige bud om brug af lim:
Brug altid de mindst farlige lime, dvs.
med så lav MÅLkode som muligt

TAK!

i-bar.dk

MAL-koder og andre oplysninger på etiketten

Alle lime skal være mærket med et kodenummer, som også kaldes MAL-kode. Det gælder uanset om limen er baseret på polyurethan og indeholder isocyanater eller baseret på andre bindemidler.

MAL-koden for et produkt angiver hvilke sikkerhedsforanstaltninger, der som minimum skal træffes under bestemte arbejdssituationer for at undgå:

- Indånding af dampe
- Kontakt med produktet på hud, i øjne og i luftveje
- Indtagelse

En MAL-kode består af to tal med en bindestreg imellem, f.eks. 0 – 1.

Tallet før bindestregen kan ligge i intervallet 00 til 5

Tallet angiver de sikkerhedsforanstaltninger, der som minimum skal træffes mod indånding af dampe fra produktet, herunder organiske opløsningsmidler. Jo højere tal, jo større behov for ventilation og brug af åndedrætsværn.

Tallet efter bindestregen kan ligge i intervallet 1 til 6

Tallet angiver de sikkerhedsforanstaltninger, der som minimum skal træffes mod kontakt med produktet på hud, i øjne og i luftveje (fra sprøjtetåge og støv) eller mod indtagelse. Jo højere tal, des større behov for brug af sikkerhedsforanstaltninger i form af bl.a. personlige værnemidler som f.eks. egnede handsker og forklæder

Læs bilag 5 til bekendtgørelsen om kodenummererede produkter

Bilaget gælder specielt for limning i autobranchen samt arbejde i forbindelse med limning, som f.eks. klargøring af emner, for- og efterbehandling af emner og rengøring af udstyr. Der er to oversigter for hhv. limning i værkstedet og limning inde i karosseri. Bilagene gennemgår, hvilken ventilation og hvilke værnemidler, I skal benytte i forhold til MAL-kode, påføringsmetode og under for- og efterbehandling

Husk:

Brug lime med de laveste MAL-koder i brugsklar stand og ved den aktuelle brugstemperatur.

Hjælp

Bilag 2: Spørgeguide til leverandører, branchevejledningen ”Kemi på autoværkstedet trin for trin”.

Arbejdstilsynet har fokus på erstatning af farlige kemiske produkter med ufarlige eller mindre farlige produkter. Det fokus vil være særligt stort i autobranchen, da branchen generelt benytter mange kemiske produkter.

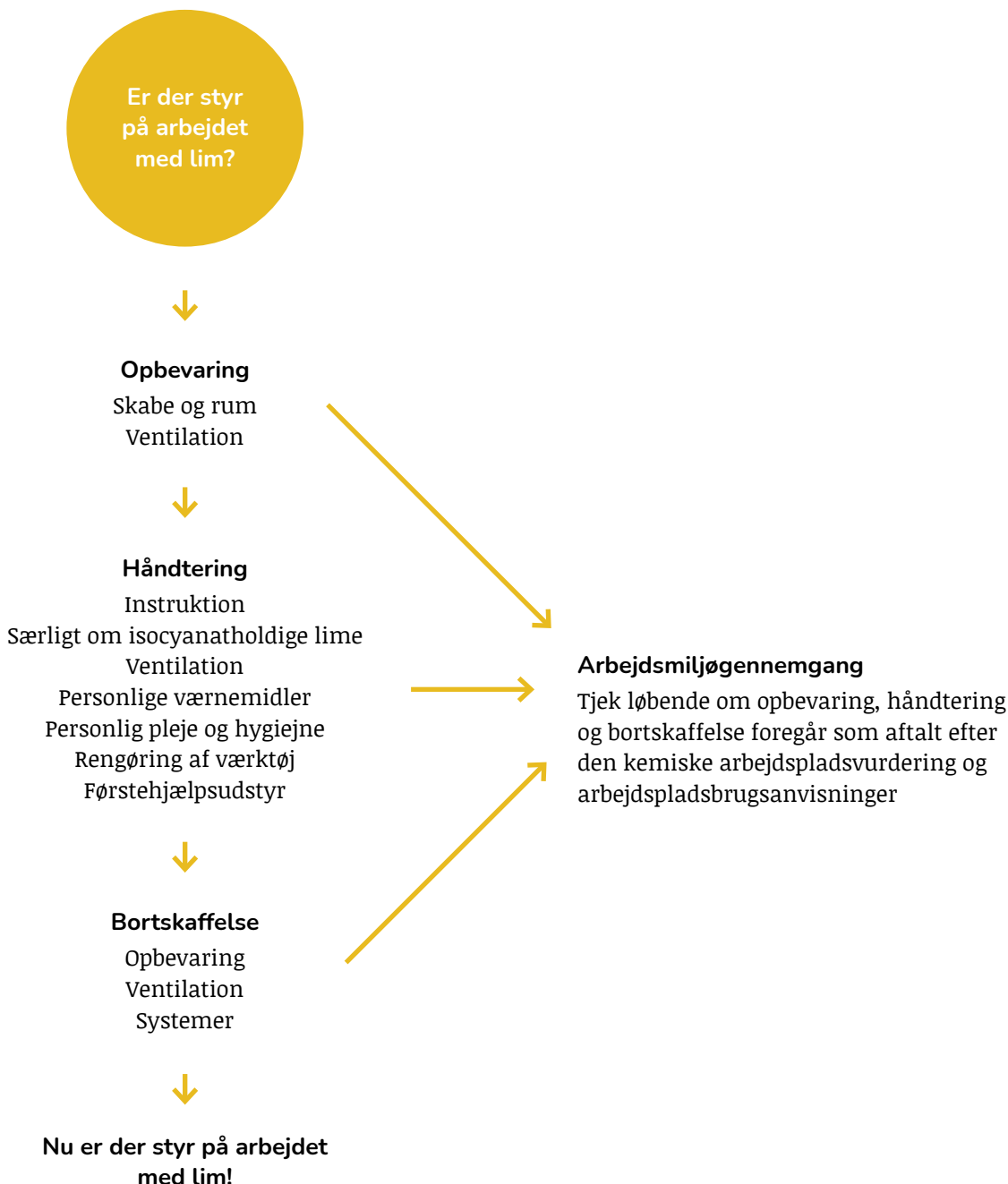

Arbejdet med lime

I denne del af vejledningen er der fokus på det daglige arbejde med lime indenfor hovedområderne opbevaring, håndtering og bortskaffelse.

Tænk arbejdet i tre skridt, nemlig opbevaring, håndtering og bortskaffelse. Hvert trin indeholder en række områder, I skal være opmærksomme på. De gennemgås på de efterfølgende sider i den rækkefølge, der ses nedenfor.

Opbevaring

Lime skal opbevares forsvarligt og i overensstemmelse med principperne i sikkerhedsdatabladet (SDS) og arbejdspladsbrugsanvisningen. Opbevaringen skal også opfylde brandmyndighedernes og Miljøstyrelsens krav. I praksis betyder det, at lime skal opbevares i et særskilt depot, f.eks. et skab eller rum. Eventuelle lime, som er mærket giftige eller meget giftige skal opbevares i aflåst giftskab forsynet med advarselstavle.

Opbevaring i skab

- Etablér et skab til lime
- Lav et skilt og klæb det op på lågen, f.eks. med påskriften "opbevaring af lime"
- Notér på fronten af hver enkelt hylde, hvilke lime der skal stå hvor, f.eks.:
  - Hylde til rudelim
  - Hylde til montagelim
  - Hylde til fugemasse
  - Osv.
- Flere leverandører leverer klæbeskilte til dette formål

- Klæb arbejdspladsbrugsanvisningerne op på lågens inderside, så brugeren hurtigt kan læse hvilke værnemidler (handsker, mv.), der skal bruges
- Overvej at udarbejde en oversigt, der med fotos viser hvilke værnemidler, der skal benyttes til de forskellige lime
- Benyttes skabet også til opbevaring af eventuelle lime med mærkning giftig eller meget giftig, skal skabet forsynes med advarselstavle og kunne aflåses

Ventilation

Lime, som indeholder flygtige stoffer herunder organiske opløsningsmidler, skal altid opbevares under ventilation. Er der yderligere krav om ventilation ved opbevaring, kan det fremgå af leverandørens sikkerhedsdatablad.

Er der krav om ventilation, skal I indkøbe et skab, der er designet til ventilation, eller indrette et eksisterende skab på følgende måde:

- Studs til udsugning monteres i toppen eller bunden af skabet
- Udsugning monteres med afkast til det fri minimum to meter over tagryg
- Der skal være fri luftpassage mellem hylderne, f.eks. ved at hylderne ikke slutter helt tæt til skabets sider og front
- Der monteres spalter i toppen eller bunden af skabet, hvor luft kan suges ind

Opbevaring i rum

Alternativt kan lime opbevares sammen med andre produkter i et særskilt kemirum med effektiv mekanisk rumventilation. Hylde indrettes igen efter de forskellige lime, så overblikket sikres.

Husk

- Eftersyn og service af ventilationsanlæg efter leverandørens anvisninger, typisk 1 – 2 gange om året
- Opbevar aldrig limprodukter over øjenhøjde. Der er risiko for ulykker, f.eks. øjenskader, hvis produktet ikke er ordentlig lukket og vælter ned

Håndtering

At håndtere lime sikkert kræver, at I har styr på en række forhold.

Instruktion

En grundig instruktion skal sikre, at arbejdet med limning kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Det er arbejdsgiverens ansvar at instruere alle ansatte på virksomheden i at udføre arbejdet med lim på en farefri måde, uanset hvilket arbejde den enkelte ansatte udfører, og hvor længe arbejdet varer.

Det er arbejdsgiverens ansvar, at instruere alle ansatte på virksomheden i arbejdet med lim, uanset hvilket arbejde den enkelte ansatte udfører.

Der skal især være fokus på instruktion ved:

- Ansættelse
- Nye arbejdsopgaver
- Indførelse af ny teknologi, f.eks. produkter, arbejdsudstyr, værnemidler eller arbejdsmetoder

Instruktionen skal bl.a. indeholde følgende:

- Gennemgang af arbejdspladsbrugsanvisningen for lime og eventuelle andre produkter, der anvendes til klargøring og afslutning. Herunder krav til opbevaring, anvendelse af ventilation og bortskaffelse
- Oplysninger om de ulykkes- og sygdomsfarer, der eventuelt er forbundet med arbejdet med produkterne
- Gennemgang af de nødvendige værnemidler, herunder opbevaring, anvendelse, rengøring og eventuel bortskaffelse
- Personlig rengøring

Husk

- Brug gerne skriftlig instruktion, som både instruktør og modtageren af instruktion underskriver
- Arbejdspladsbrugsanvisningen kan være den skriftlige instruktion

Hjælp

- Bilag 6: Tjekliste til kemisk instruktion, branchevejledningen "Kemi på værkstedet trin for trin"

Adfærden er vigtig

Om medarbejderne efterlever instruktionen, afhænger ofte af adfærden og sikkerhedskulturen på arbejdspladsen.

Det er derfor vigtigt at særligt ledelsen og arbejdsmiljørepræsentanter fremmer den positive og hensigtsmæssige adfærd ved at:

- Gøre det klart, at sikkerhed har første prioritet
- Være bevidste om, at de er rollemodeller
- Anerkende og rose den gode adfærd
- Tale løbende med medarbejderne om arbejdsmiljø

Særligt om isocyanat- eller epoxyholdige lime

Isocyanater kan forekomme i to-komponent lime, men også i en-komponent lime. For at forebygge sygdomme bør isocyanatholdige produkter undgås, hvor det er muligt.

Arbejder I med isocyanat- eller epoxyholdige lime skal sikkerhedsforanstaltningerne følges, indtil limen er udhærdet i en sådan grad, at risikoen for sundhedsfarlig påvirkning er ophørt.

I skal opsætte advarselsskilte i de områder, hvor arbejdet med isocyanatholdige lime foregår, så I undgår, at andre medarbejdere, end dem der arbejder med limene, udsættes for sundhedsfarlig påvirkning.

Isocyanater kan medføre:

- Irritation af slimhinder og luftveje, og bl.a. medføre udvikling af allergisk astma
- Eksem og allergisk astma ved hudkontakt
- Epoxy kan medføre - hudirritation og eksem

Har en person først udviklet overfølsomhed for isocyanater eller epoxy, varer det som regel hele livet, og selv den mindste påvirkning vil kunne udløse astma eller eksem.

Husk

Den lovpligtige uddannelse

Arbejde med isocyanat- eller epoxyholdige produkter må kun udføres af personer, som har gennemgået en særlig lovpligtig uddannelse og er i besiddelse af et uddannelsesbevis. På uddannelsen gennemgås de sikkerheds- og sundhedsmæssige risici, der kan være ved arbejdet med isocyanater og epoxy, og deltageren lærer at udføre arbejdet på en farefri måde i overensstemmelse med gældende regler. Uddannelsen kan f.eks. gennemføres på AMU-centre og erhvervsuddannelsescentre (EUC).

Begrænsninger for gennemførelse af uddannelsen

- Personer, der lider af astma eller eksem, samt personer, som har konstaterede kroniske lungelidelser eller konstateret hud- eller luftvejsallergi over for isocyanater, må ikke arbejde med produkter, som indeholder isocyanater
- Personer med kraftig håndsved, såkaldt hyperhidrosis, må ikke arbejde med produkter som indeholder isocyanater

Kravet om uddannelse skal fremgå af sikkerhedsdatabladet (SDS) under punkt 15.

Ventilation

I forbindelse med limning frigives der ofte dampe og partikler til luften i arbejdsrummet. I forureningen findes de stoffer, der er i limen, f.eks. organiske opløsningsmidler og isocyanater – og de stoffer er farlige at indånde. Stofferne spredes under påføring, men også fra afdampning, når limen tørrer op.

For at undgå unødigt påvirkning skal der bruges ventilation. Kravet følger af MAL-koden og skemaerne i kodenumerbekendtgørelsen, og skal fremgå af arbejdspladsbrugsanvisningen og sikkerhedsdatabladet (SDS).

Hvis der er et modsætningsforhold mellem oplysningerne i sikkerhedsdatabladet og MAL-koden, er det MAL-koden, der er styrende.

Procesventilation

Procesventilation skal anvendes i overensstemmelse med sikkerhedsdatabladet (SDS) og MAL-koden. Procesventilationen skal etableres som en mekanisk udsugning og placeres, så den fjerner mest muligt af den udviklede forurening. Brug f.eks. en fleksibel sugeslange, så procesventilationen kan flyttes med under påføringen. Når procesventilationen anvendes, skal der tilføres frisk erstatningsluft af passende temperatur og uden træk. Kan procesventilationen ikke fjerne forureningen, så skal arbejdet ifølge loven placeres i et særskilt rum eller kabine, hvor der ikke udføres andet arbejde, og som er udstyret med tilstrækkelig mekanisk ventilation.

Fakta

Der er mange andre krav til både proces- og rumventilation.

Læs mere i BFA Industri's branchevejledning "Luftforurening og ventilation i autobranchen"

Rumventilation

Selvom procesventilationen er så effektiv som muligt i forhold til arbejdsprocessen, kan forureningen måske alligevel, på grund af sin eller arbejdsprocessens art, slippe forbi punktudsugningen og spredes til rummet. Det kan f.eks. være forurening fra dråber af spildt lim eller olie på gulve og borde. Der kan være forurening fra motorrum og forurening fra udstødning, når biler køres ind og ud. Derfor er det almindelig praksis at etablere mekanisk rumventilation på autoværksteder.

En effektiv rumventilation på autoværkstedet kræver et luftskifte på tre gange i timen. Er rumhøjden over fem meter, beregnes luftskiftet alene på grundlag af en loftshøjde på fem meter. Det svarer til 15 kubikmeter pr. kvadratmeter gulvareal.

Recirkulation

Det er ikke tilladt at recirkulere den udsugede luft tilbage til arbejdslokalet. Den udsugede luft skal altid føres til det fri.

Husk

Ventilationsanlægget skal være forsynet med en kontrolanordning, der angiver utilstrækkelig funktion af anlægget.

Personlige værnemidler

Kravene til personlige værnemidler ved arbejde med lime følger af MAL-koden og skal fremgå af arbejdspladsbrugsanvisningen og sikkerhedsdatabladet (SDS). Hvis der er et modsætningsforhold mellem oplysningerne i sikkerhedsdatabladet og MAL-koden, er det MAL-koden, der er styrende.

Personlige værnemidler må kun anvendes som et supplement til øvrige forebyggende foranstaltninger, hvis der på trods af disse foranstaltninger er konstateret en risiko for de ansattes sikkerhed og sundhed. Personlige værnemidler skal være egnede, benyttes straks ved arbejdets begyndelse og i hele arbejdets udstrækning.

Afhængig af typen af lim og påføringsmetode er der forskellige krav til værnemidler. Typiske værnemidler er: Handsker, åndedrætsværn, forklæde, øjenværn, hætte og/eller beskyttelsesdragt.

Fakta om værnemidler:

- Det er arbejdsgiverens ansvar, at de personlige værnemidler er til rådighed og anvendes

Værnemidlerne skal:

- Være CE-mærkede
- Beskytte effektivt mod den anvendte lim
- Udskiftes i henhold til leverandørens oplysninger eller når de er beskadigede
- Rengøres, vedligeholdes og opbevares i henhold til leverandørens oplysninger

Personlig pleje og hygiejne

Personlig pleje og god hygiejne kan forebygge, da det kan forebygge påvirkninger fra kemiske produkter, herunder lime. Det er vigtigt at få fjernet eventuelle forureninger fra huden. Derfor er det vigtigt at de rette faciliteter er tilgængelige på arbejdsstedet.

Husk

- Der skal i nærheden af arbejdsstedet være tilstrækkelig og uhindret adgang til ikke håndbetjent håndvask med varmt og koldt vand, mild uparfumeret sæbe, rene og tørre håndklæder eller papir, samt nærende, uparfumeret hudplejecreme og hudrensemidler
- Bade- og omklædningsrum skal indrettes i overensstemmelse med reglerne om arbejdsstedets indretning
- Ved toiletbesøg, før pauser og ved arbejdstids ophør skal hænderne vaskes omhyggeligt i uparfumeret sæbe. Eventuelt kan anvendes et skånsomt rensemiddel før vask. Anvend ikke rensemidler med pimpsten, skarpt pulver eller organiske opløsningsmidler
- Den rengjorte hud skal smøres i uparfumeret nærende hudplejecremer efter arbejdstids ophør og i pauser. Creme medvirker til at bevare hudens naturlige barriere ved at genskabe hudens fugtindhold og undgå tørre hænder

Rengøring af værktøj

Efter limning kan det være nødvendigt at rengøre værktøj, der har været brugt under arbejdet. Værktøjet skal rengøres umiddelbart efter brug, så rengøringen kræver så få farlige produkter som muligt.

Rengøring afhænger af den anvendte limtype

- Vandbaseret lim: Her kan anvendes vand, hvis rengøring finder sted umiddelbart efter brug
- Hærdet lim: Her kan anvendes skrabning eller slibning. Dette kræver, at der anvendes forebyggende foranstaltninger, som beskytter mod påvirkning fra eventuel frigivet forurening. Afgives f.eks. støv, skal der anvendes effektiv procesventilation, evt. suppleret med egnet åndedrætsværn

Husk

I sikkerhedsdatabladet (SDS) og arbejdspladsbrugsanvisningen kan der være krav om brug af personlige værnemidler under rengøringen.

Førstehjælpsudstyr

Der skal være relevant og tilstrækkeligt førstehjælpsudstyr på arbejdspladsen, bl.a. øjenskyllmulighed og brandslukningsudstyr:

Husk

- Førstehjælpsudstyret skal være anbragt i umiddelbar nærhed af arbejdet og være markeret med skilte
- Øjenskylleflasker skal skiftes efter brug
- Øjenskylleflasker skal skiftes før udløbsdato

Bortskaffelse

Det er vigtigt at bortskaffelse af tom emballage og restprodukter sker i overensstemmelse med sikkerhedsdatabladet (SDS) og arbejdspladsbrugsanvisningen.

- De fleste værksteder indretter et særskilt rum til bortskaffelse af affald, hvor de forskellige affaldstyper sorteres i grupper
- Ventilation er oftest et krav, da der kan ske fordampning fra de fleste affaldsgrupper, herunder lime
- Ventilation skal indrettes med indblæsning og udsugning, enten direkte på affaldscontaineren eller i hele rummet
- Isocyanatholdigt affald, herunder handsker, klude og engangsværktøj samles i en særlig affaldscontainer mærket: "Epoxy / isocyanatholdigt affald – Pas på – Risiko for allergi"

Husk

- ABAS (Autobranchens Affaldsservice) kan rådgive om opdeling i affaldsgrupper og afhente affaldet
- Kommunale modtagestationer kan også oplyse om affaldsgrupper

Arbejds miljø gennemgang

Foretag en arbejds miljø gennemgang med faste intervaller, hvor I bl.a. tjekker om lime opbevares, håndteres og bortskaffes som aftalt.

Husk

Snak med medarbejderne under arbejds miljø gennemgangen og få rettet eventuelle fejl eller misforståelser med det samme.

Hjælp

Bilag 7: Tjekliste til kemisk arbejds miljø gennemgang, branchevejledningen "Kemi på værkstedet trin for trin".

Hvor kan der læses mere

Referencer

Arbejdstilsynet

Bekendtgørelser:

- Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 302 om arbejde med kodenumererede produkter
- Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser)
- Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 om arbejdets udførelse
- Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1088 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser
- Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 908 om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrikoen ved arbejde med stoffer og materialer
- Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1706 om brug af personlige værnemidler
- Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 96 om faste arbejdssteders indretning

Arbejdstilsynet

Vejledninger:

- At-vejledning C.1.3 om arbejde med stoffer og materialer
- At-vejledning C.0.11 om arbejdspladsbrugsanvisning for stoffer og materialer
- At-vejledning C.0.12 om leverandørbrugsanvisning (sikkerhedsdatablad) og teknisk datablad for stoffer og materialer
- At-vejledning C.0.7 om epoxyharpixer og isocyanater
- At-vejledning A.1.1 om ventilation på faste arbejdssteder

Branchevejledninger fra BFA Industri

- Lovpligtige uddannelser, Branchevejledning fra BFA Industri
- Gode råd til en sikker håndtering af affald, Minivejledning fra BFA Industri
- Kemisk risikovurdering, Branchevejledning fra BFA Industri
- Personlige værnemidler, Branchevejledning fra BFA Industri

CO-industri
www.co-industri.dk
Tlf. 3363 8000

Dansk Industri
www.di.dk
Tlf. 3377 3377

Lederne
www.lederne.dk
Tlf. 32 83 32 83

bfa-i.dk

